

INSTITUTI KOMBËTAR I SHËNDETËSISË
PUBLIKE TË KOSOVËS

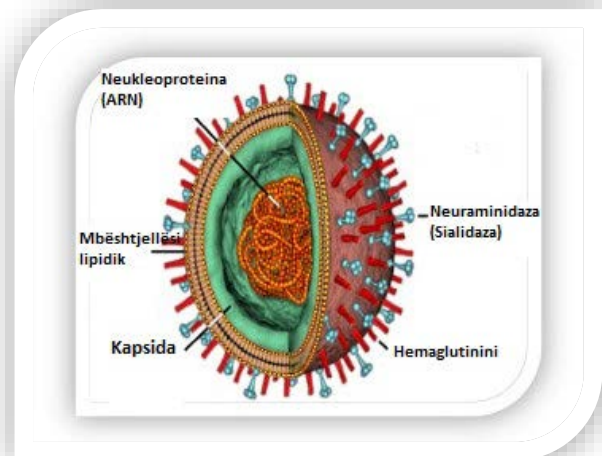
NATIONAL INSTITUTE OF PUBLIC HEALTH
OF KOSOVA

SITUATA EPIDEMIOLOGJIKE ME INFLUENCË SEZONALE DHE PATOGENËT TJERË RESPIRATORË NË KOSOVË, SEZONA 2024/2025 (JAVA 46-TË)

Simptomet e Gripit përfshijnë:

- Temperaturë/ethe
- Kokëdhimbje
- Lodhje
- Kollë e thatë
- Dhimbje fyti
- Rrjedhje hundësh
- Dhimbje muskulare
- Simptome gastrointestinale, si nauze dhe barkqitje

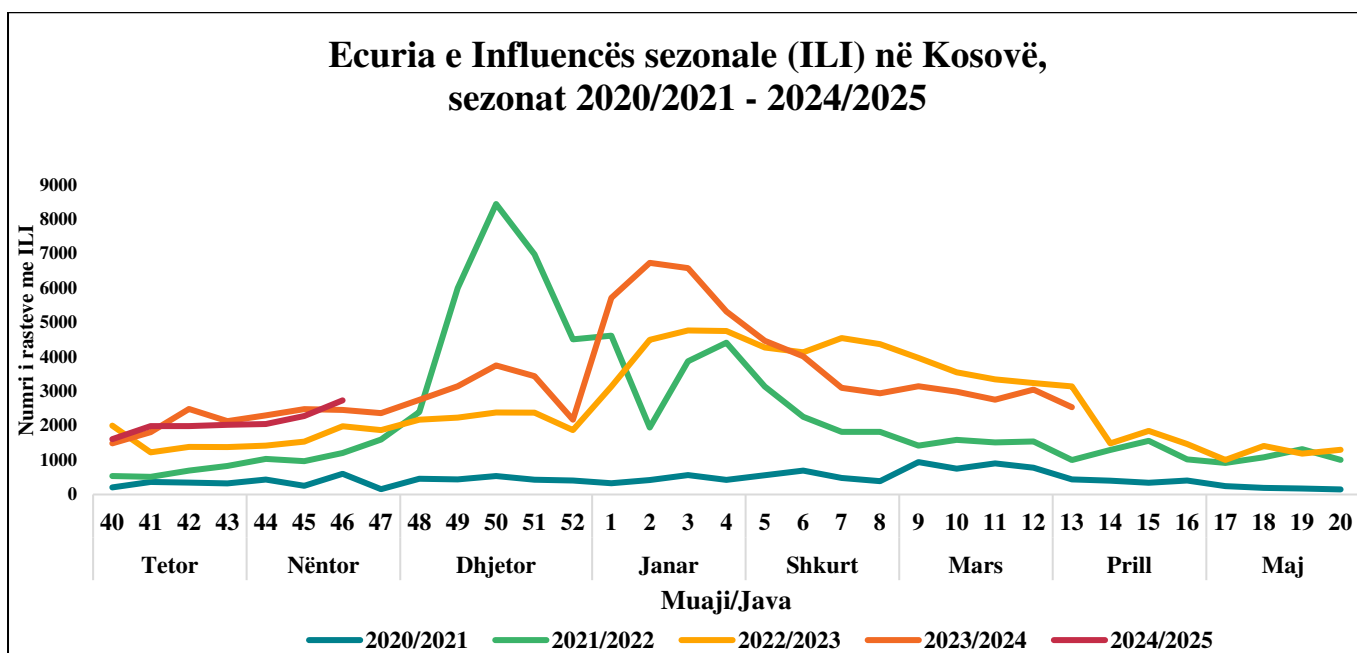
PËRMBLEDHJE

Instituti Kombëtar i Shëndetësisë Publike gjatë tërë vitit bën mbikëqyrjen permanente të Influcencës sezonale (ILI), ARI dhe SARI me intensifikim të aktiviteteve gjatë sezonës përkatëse. Mbikëqyrja realizohet përmes hulumtimit aktiv dhe pasiv në institucione shëndetësore dhe terren.

SITUATA EPIDEMIOLOGJIKE ME INFLUENCËN SEZONALE NË KOSOVË, 2020/2021 - 2024/2025

Sipas grafikonit 1, ku janë paraqitur rastet e Influcencës sezonale (ILI) në 5 sezonat e fundit shohim se sezona 2024/2025 karakterizohet me numër më të lartë të rasteve të raportura, krahasuar me periudhën e njejtë të sezonës 2023/2024 dhe fillim të aktivitetit nga java e 40-të, 2024/2025 (Graf.1).

Grafikoni.1

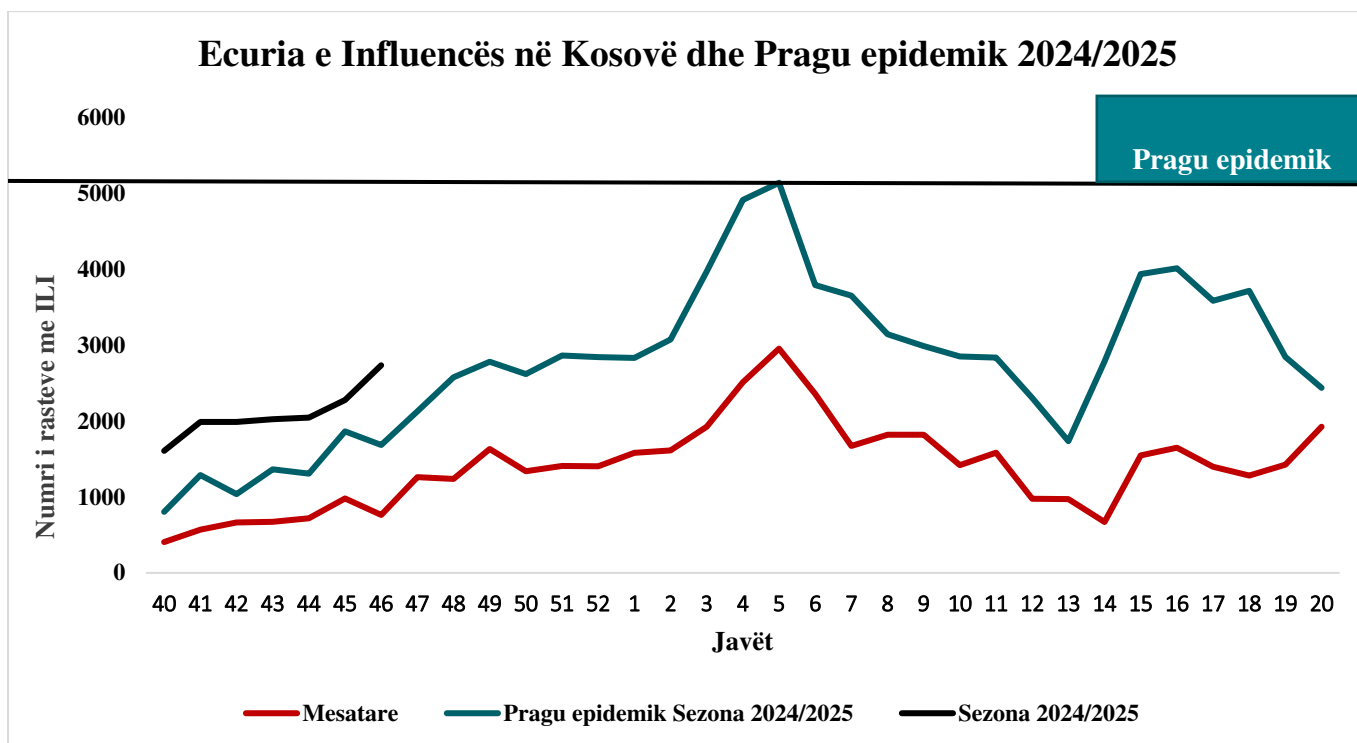
SITUATA EPIDEMIOLOGJIKE ME INFLUENCËN SEZONALE NË KOSOVË, 2024/2025 DHE PRAGU EPIDEMIK

Nga fillimi i sezonës, 30 shtator 2024 deri më 17 nëntor 2024 (java e 46-të) në Institutin Kombëtar të Shëndetësisë Publike të Kosovës janë raportuar 14,670 raste të Sëmundjes të ngjashme me Grip (ILI), 2,291 raste të Infeksioneve respiratore akute (ARI) dhe 32 raste me Infeksion të rëndë respirator akut (SARI).

Gjatë javës së 46-të (11.11.2024-17.11.2024) janë raportuar 2,735 raste ILI (Sëmundje e Ngjashme me Gripin), 408 raste ARI (Infeksion Respirator Akut) dhe 9 raste me SARI (Infeksion i Rëndë Akut Respirator).

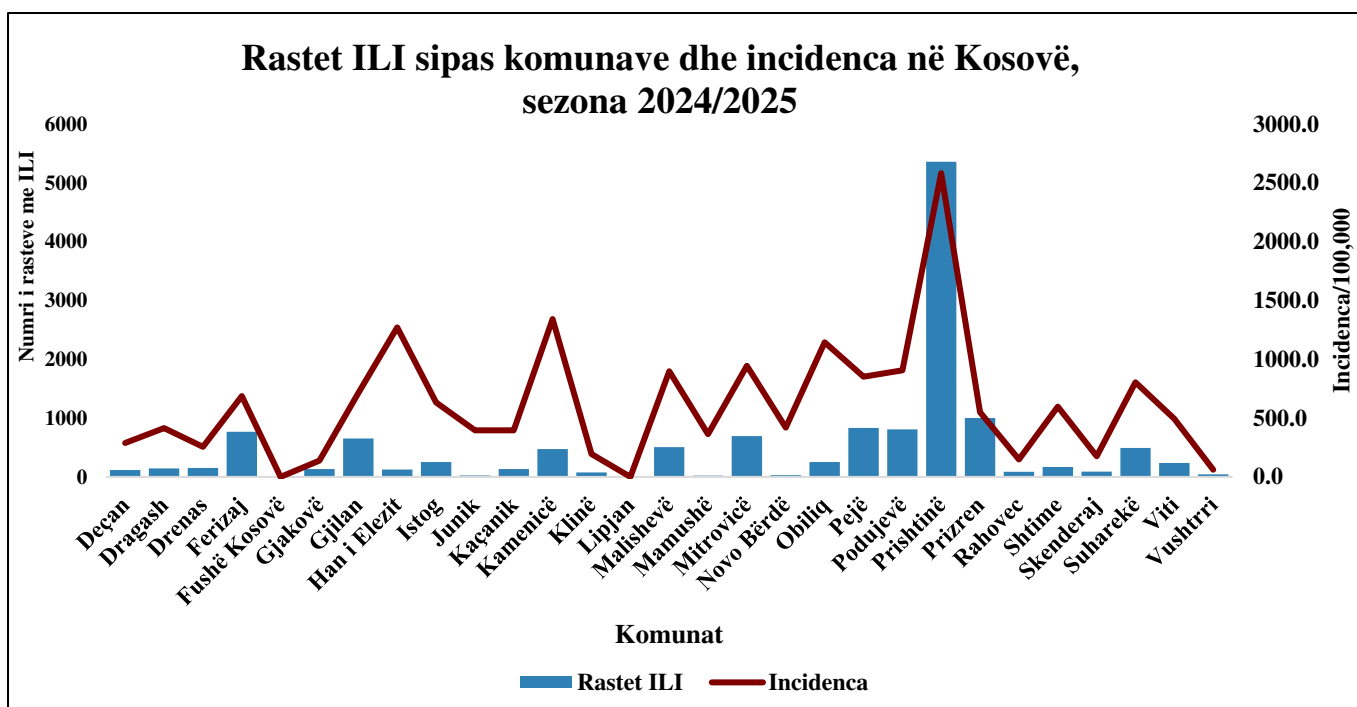
Intensiteti i Influencës sezonale sipas numrit të rasteve të raportuara për javën e 46-të paraqitet në aktivitetin e mesëm të lartë të qarkullimit dhe krahasuar me javën paraprake shënon rritje prej 20.1%. (Graf.2)

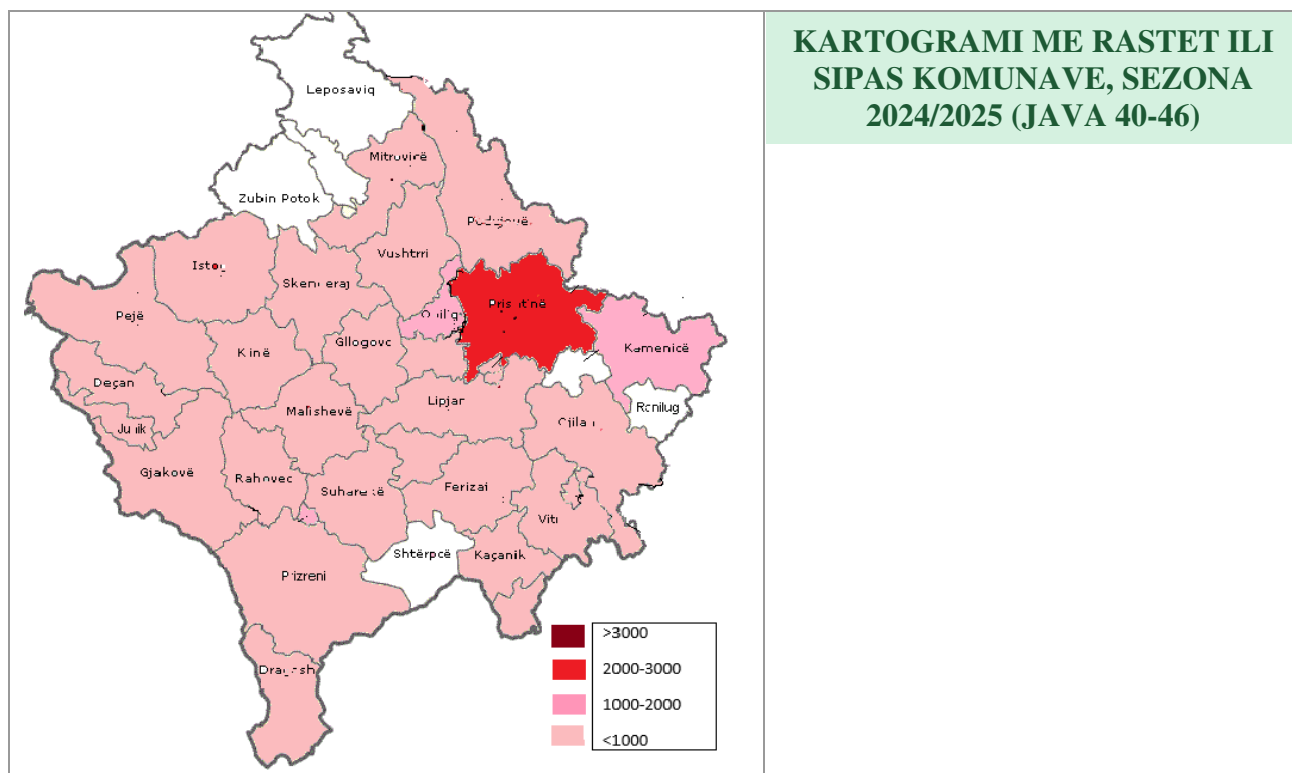
Grafikoni.2

Në grafikoni 3 shohim se në të gjitha komunat janë raportuar raste të dyshimta në Grip dhe sipas numrit të rasteve të raportuara, numër më të lartë kanë komuna e Prishtinës, Prizrenit dhe Pejës ndërsa sipas incidencës numër më të lartë të rasteve kanë komuna e Prishtinës, Kamenicës dhe Hanit të Elezit (Graf.3).

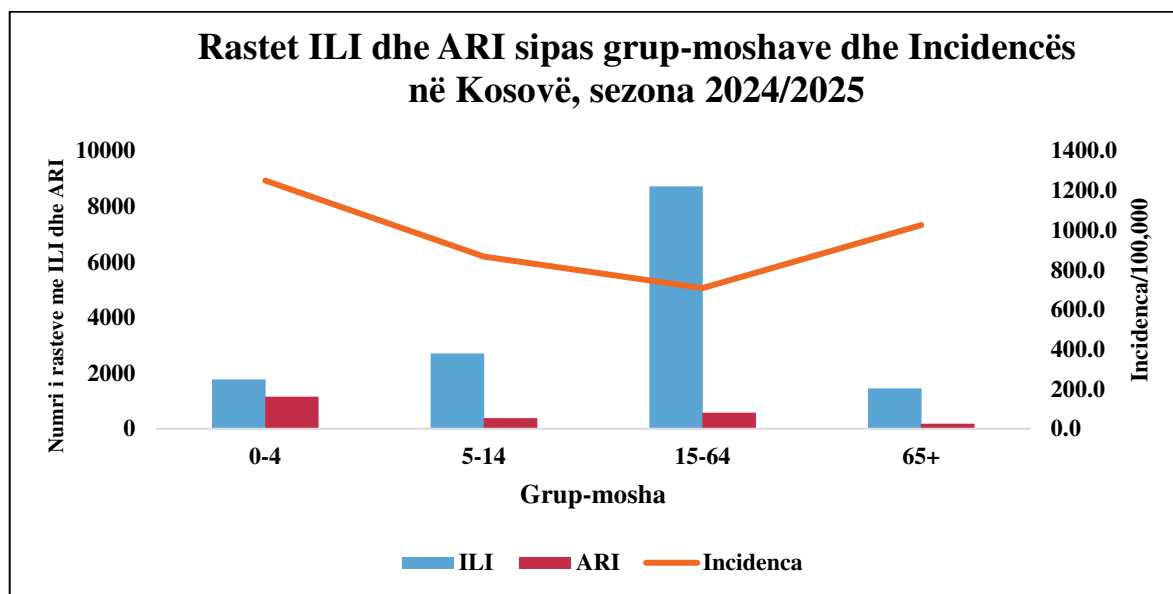
Grafikoni.3

Në raport me distribuimin e rasteve sipas grup-moshës dhe incidencës, nga numri total i rasteve të raportuara me ILI, shihet se të gjitha grup-moshat janë të atakuara mirëpo vërehet një numër më i madh i rasteve të grup-mosha 15-64 vjeç (Graph.4). Sa i përket rasteve me ARI, grup-mosha më e atkuar është 0-4 vjeç (1154 raste) pastaj grup-mosha 15-64 vjeç (577 raste), 5-14 vjeç (382 raste) dhe grup-mosha 65+ vjeç (178 raste). (Graf.4)

Grafikoni.4

MBIKËQYRJA VIROLOGJIKE

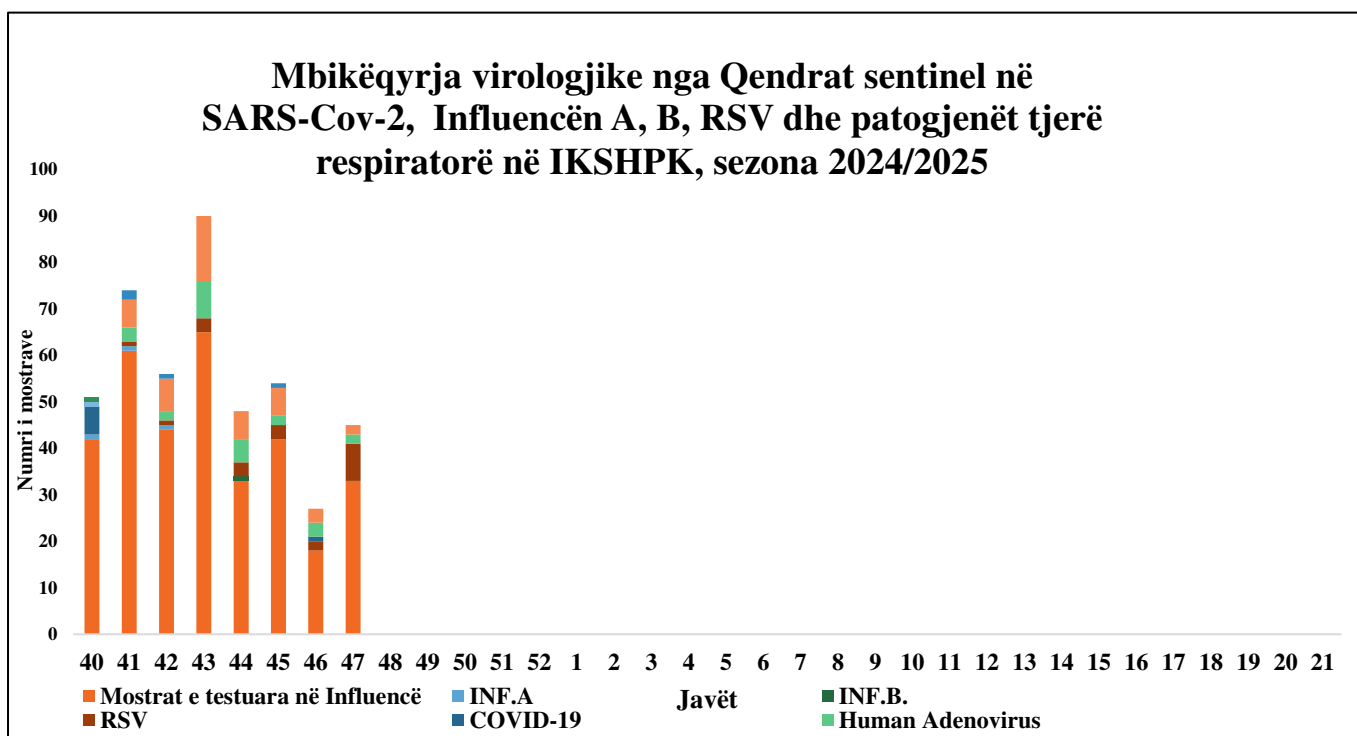
Në laboratorin e Qendrës Kombëtare të Influcencës – IKSHPK nga fillimi i sezonës 2024/2025 deri me 20 nëntor 2024, janë testuar gjithsej 680 mostra nga pacientët e qendrave sentinel dhe jo sentinel si raste të dyshimta në ILI, ARI dhe SARI. Nga mostrat e testuara 342 (50.29%) prej tyre të dyshimta në SARS-CoV-2 dhe 338 (49.70%) të dyshimta në Influcencë dhe patogjenët tjerë respiratorë.

Gjatë kësaj periudhe në SARS-CoV-2 janë konfirmuar 7 prej tyre (2.04%).

Nga 338 mostrat e testuara në Influcencë dhe patogjenët tjerë respiratorë janë konfirmuar 4 raste me Influcencë A dhe B (pozitiviteti 1.8). Sipas tipit: me Influcencë A (3 raste) dhe Influcencë B (1 rast). Nga pozitiviteti në patogjenët tjerë respiratorë: 44 mostra me Human Rhinovirus, 25 mostra me Human Adenovirus, 21 mostra me RSV dhe 4 mostra me Parainfluenza Virus

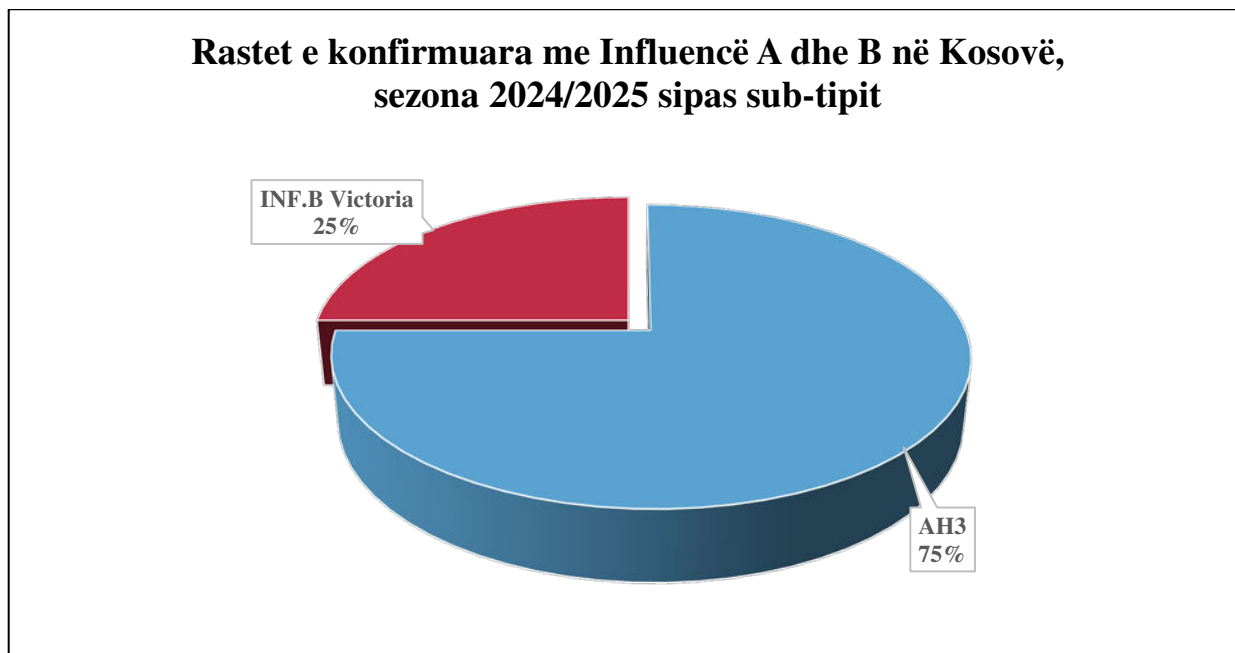
Rastet pozitive në Influcencë janë nga komuna e Lipjanit (2 raste) dhe me nga një rast komunat: Vushtrri dhe Prishtinë, sipas grup-moshës 0-4 vjeç (2 raste) dhe 5-14 vjeç (2 raste). Rastet pozitive në RSV i taojnë komunave si : Prishtinë (12 raste), Podujevë (5 raste) dhe me nga 1 rast komunat : Ferizaj, Lipjan, Fushë Kosovë dhe Gjilan. Sipas grupmoshës janë raportuar : 20 raste (0-1 vjeç) dhe 1 rast (5-9 vjeç).

Grafikoni.5

Sipas subtipit me Influcencë A: tri prej tyre rezultojnë me subtipin AH3 dhe Influcencë B (1 B Victoria)

Grafikoni.6

AKTIVITETET SEZONALE

IKSHPK/Departamenti i Epidemiologjisë bënë mbikëqyrjen e Influcencës gjatë tërë vitit, me intensifikim të saj gjatë sezonës përkatëse (java e 40 deri në javën e 20),

Përcjell situatën epidemiologjike me rastet ILI/ARI (javore) dhe rastet me SARI (në bazë ditore/alerti).

Bënë testimin laboratorik të mostrave në Departamentin e Mikrobiologjisë/Qendrën Kombëtare për Testimin e Influcencës.

Instituti Kombëtar ka apeluar te të gjithë Drejtorët Rajonal të Shëndetësisë Publike dhe punëtorët shëndetësor që të ngrisin nivelin e vigjilencës dhe raportimit të rasteve të dyshimta në të gjitha institucionet shëndetësore publike dhe private në Kosovë.

Ka rekomanduar tek Inspektorati shëndetësor dhe sanitar të mbikëqyrë të gjitha Institucionet shëndetësore të Kosovës, për të urdhëruar për obligimin ligjor të paraqitjes së sëmundjeve ngjitëse dhe rasteve të vdekjeve nga këto sëmundje.

Ka dhënë këshilla për popullatën për mbrojtjen nga sëmundja dhe njohjen e simptomeve të saj.

MASAT PËR PARANDALIMIN E PËRHAPJES SË VIRUSIT TË GRIPIT SEZONAL

Aktiviteti i gripit është në nivel mesatar krahasuar me sezonën paraprake dhe masat për parandalimin dhe kontrollin e infeksioneve respiratore janë:

Mbajtja e maskave.

Distanca fizike.

Higjiena e duarve.

Evitimi i kontakteve të afërta me individë të sëmurë.

Redukimi i vizitave të familjarëve tek personat e hospitalizuar (SHSKUK, Spitalet rajonale).

Evitimi i vendeve të mbyllura dhe të mbingarkuara me njerëz.

Ushqimi i shëndetshëm me shumë vitamina.

Aktiviteti fizik dhe gjumë i mjaftueshëm.

Personat e sëmurë të qëndrojnë në shtëpi.

- Pastrimi dhe dezinfektimi i mjediseve ku qëndroni.
- Mbulimi i hundës dhe gojës me një shami gjatë teshtitjes dhe kollitjes si dhe hudhja më pas në vend të sigurt.
- Larja e duarve shpesh me ujë dhe sapun, ose solucione duarsh me alkool.
- Sytë, hunda dhe goja të mos preket me duar të kontaminuar, pasi virusi përhapet në këtë mënyrë.
- Pastrimi dhe dezinfektimi i sipërfaqeve dhe objekteve që mund të jenë kontaminuar nga virusi.

Konsultimi me mjekun për mjekimin me barna kundër gripit, të cilat duhet të merren vetëm me rekomandimin e mjekut

Medikamentet kundër gripit duhet të fillohen brenda 48 orëve të para të fillimit të sëmundjes për të pasur efektivitet të lartë.

Ato mund të parandalojnë edhe komplikimet e rënda që mund të vijnë nga gripit.

Mënyra më efikase për parandalimin e virusit të gripit është Vaksinimi me vaksinën kundër gripit.

- Vaksinimi mbron vetë personin dhe ndihmon në parandalimin e përhapjes së gripit.
- Vaksinimi kundër gripit sezonal bëhet në muajt tetor–dhjetor.
- Efekti i vaksinës fillon 1 deri 2 javë pas marrjes dhe mbrojtja vazhdon rreth një vit pas vaksinimit.

VAKSINIMI

Ministria e Shëndetësisë në bashkëpunim me IKSHPK në fillim të sezonës së gripit 2024/2025 ka siguruar 85,000 doza të vaksinës sezonale. Nga 30 shtatori deri me 03 nëntor janë administruar 42,639 doza. Prej tyre sipas grupeve të rrezikut: 28,882 janë administruar te grup-mosha mbi 65 vjeç, 12,697 me sëmundje kronike, 1,100 profesionistë shëndetësor, 3 gra shtatëzëna dhe 17 fëmijë (0-5 vjeç).

HOSPITALIZIMET

Gjatë javës së fundit nga rastet e hospitalizuara në Klinikën Infektive, Klinikën e Pediatriisë dhe spitalet rajonale janë raportuar 19 raste me ARI, 9 raste me SARI dhe 2 raste me ILI.

SITUATA EPIDEMIOLOGJIKE NË RAJON DHE EVROPË

INFLUENCA SEZONALE JAVA 46/2024 NË EVROPË

Aktiviteti i sëmundjeve akute respiratore (ARI) ka shënuar rritje në shume vende gjatë javës së kaluar përveç 5 shteteve të cilat kanë rportuar aktivitet të ulët. Ndërsa rastet me sëmundje të ngjajshme me gripin (ILI) dhe rastet me sëmundje të rëndë akute respiratore (SARI), mbeten në nivelet bazë në shumicën e vendeve të BE/ZEE.

Aktiviteti SARS-CoV-2 në kujdesin parësor dhe spitale vazhdon të mbetet i ulët në nivel BE/EEA. Aktiviteti i gripit sezonal mbetet i qëndrueshëm në nivele të ulëta në shumicën e vendeve raportuese të BE/ZEE. Veçanërisht një vend ka raportuar rritje të aktivitetit të gripit sezonal në kujdesin primar dhe sekondar, i cili mund të jetë një tregues i rritjes së aktivitetit në javët e ardhshme në të gjithë rajonin.

Aktiviteti i RSV-së ka treguar rritje të lehtë në krahasim me javën e kaluar, veçanërisht në grupmoshat 0-4 vjeç, megjithatë, aktiviteti i përgjithshëm mbetet i ulët në vendet raportuese të BE/ZEE. Pritet rritje e aktivitetit në javët në vijim, siç është tipike për këtë kohë të vitit.

Pozitiviteti i SARS-COV-2 në nivel rajonal vazhdon të jetë i ulët, por ka ndryshime midis vendeve dhe zonave. Grupmoshat e shtyera vazhdojnë të përbëjnë përqindjen më të lartë të rasteve.

Disa vende tani janë duke vënë në dispozicion edhe vaksinimin kundër RSV për gratë shtatzëna dhe të moshuarit, si dhe imunizimi me antitropa monoklonale për të sapolindurit.

OBSH rekomandon që vaksinat trivalente të përdoren gjatë sezonit 2024-2025 të gripit në hemisfera veriore përmban një A/Victoria/4897/2022 ose A/Wisconsin/67/2022 (H1N1) pdm09-si virusi (nënkladi 5a.2a.1); një virus i ngjashëm me A/Tailand/8/2022 ose A/Massachusetts/18/2022 (H3N2) (kladi 2a.3a.1 (J)); dhe një virus i ngjashëm me B/Austria/1359417/2021 (B/Victoria lineage)

Burimi: https://www.ecdc.europa.eu/sites/default/files/documents/communicable-disease-threats-report-week-46-2024_0.pdf